

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
66. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Hétfő
1933. évi március 20

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az *beszedési díj* címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postataktó rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Kiélesedett a gazdasági konfliktus a csehek és németek között

Ha üzletről van szó

Hitlerrel is lehet beszélni, kibékül ő még a szovjettal is. Most például kettőszázmillió márká áthidalási kölcsönt ad Németország a szovjetnek, hogy Stálinék valahogy zavarba ne jöjjenek most, mikor esedékesé vált egy 700 millió váltójuk és nem tudnak csak 500 milliót kifizetni. Csak meg ne erőltesse magát a szovjet, az 500 milliót, amit bírna, se mészár fizetni. Hitler hajlandó nagyobb áthidalási kölcsön adására is. Miért lett Hitler egyszerre olyan szerelmes a szovjetbe? Ha leme-száróltatja, vagy börtönbe csukja a német kommunistákat, miért öleli tuskés keblére a szovjetet, a kommunizmus fészket? Mert üzletről van szó és mert ezzel a sakkhuzással meggyöngyözteti a francia-orosz barátságot. A szovjet fél év óta nem adott új megrendeléseket a német nehéziparnak és félt, hogy a kommunista-üldözések következtében teljesen elveszti a német nehézipar legjobb vevőjét és a szovjet minden megrendelése Franciaország ölébe hull. Hát ezt kell valahogy megakadályozni. Keresztül kell húzni a gyűlölt Marianne számításait, át kell hidalni a Hitler Németországa és Stalin Oroszországa közötti szakadékot egy kis áthidalási kölcsönrel, amely nőhet. Sőt még arra is hajlamos Hitler, hogy úgy tesz, mintha elfelejtene nem csak a mostan esedékes 700 millió márkát, de a szovjet többi németországi adósságát is — ha Stálinék újra beállanak kundsáftnak. Mindent érdemes most reszkírozni Hitlernek a szovjet barátságáért, mert ha Hitler nem kapja meg a szovjet megrendeléseket, akkor nem tud kényeret adni a munkanélkülieknek és hamarosan véget ér az egész Hitler-dicsőség. A szovjet mindenestre elfogadja a pénzt, a haladékat, — de franciaországi megrendeléseit nem vonja vissza. Ellenkezőleg, Hitler szerelmét tökéletesíti Franciaországban, hogy ott nagyobb gazdasági előnyöket érjen el, hosszabb éjáratu váltóért olcsóbban kaphasson árut. Mert ellenkező esetben kénytelen elfogadni a Hitler ajánlatát.

Hogy is mondta a náci vezér: Megöltük a marxizmust.

Rendőrség! Kinyitni!

Ezzel a két szóval zörgetik meg éjjel a náci az ajtót. Az ügyvéd, aki szociáldemokratákat szokott védeni, kiugrik az ágyból, kinyitja az ajtót, mire a náci izó nélkül agyonlövi. A volt miniszterelnököt kirángatják az ágyból, még felte engedik öltözni, lerugdossák a lépcsőn, bedobják az autóbá és úgy viszik Schutzhaftba. Azután jön a hivatalos jelentés: az ügyvéd gyilkosai nyomtalanul eltűntek, a miniszterelnököt pedig a népharag elől kell biztos cellában tartani. Halálra van ítélve mindenki, ügyvéd, orvos, kereskedő, hivatalnok, ha egyetlen haragosa, vagy konkurrensa van a náci között. Nincs olyan polgár, — ha tisztességes és nem áll be hirtelen a náci köze — akinek nem kell attól tartania, hogy éjjel rátörnek és meggyilkolják. A legaljasabb diktatura most nyilvános, nagy kószolót rendez, polgáraink pedig a határ védelme alatt gyönyörködhetnek benne, hogy mi történik Németországban az ő osztályos társaikkal. Lehet, hogy tanulnak belőle, lehet, hogy nem. Az ügyvéd, az orvos, a hivatalnok, a kereskedő, az iparos, aki eddig az itteni jobboldali sajtóból merítette szellemi élvezeteit és világnézetét, most talán revideálni fogja álláspontját, ha nem szívbe mélyéig romlott és nem csak a büntetéstől való félelem tartotta eddig vissza attól, hogy gyilkoljon. A tisztességes polgárnak most már tudnia kell, hogy az ellenforradalom számára halálos ítéletet jelent. A polgárnak tudnia kell, hogy akik itt most nyíltan, vagy leplezetten örvendeznek

— Nem kell az a német kultúra, amelynek egyik vezére: Ewers

Zsilinszky Endre magyar képviselő újabb felszólalása a hitlerizmus ellen

Budapest, március 19

A száztizmillió pengős magyar belső kölcsön ügyének parlamenti tárgyalásán ma Zsilinszky Endre újból felszólalt és részben rektifikálta tegnapi kijelentéseit. Zsilinszky elmondotta, hogy utólag meggyőződést szerzett arról, hogy Bethlen előbb elfogadta a német egyesületek meghívását, semhogy Németországban a Hitler-éra bekövetkezett volna. Az, hogy Bethlen előadás sorozata és a Hitler uralom összeestek, ez a véletleneknek csak sajnálatos találkozása.

Ettől függetlenül azonban Zsilinszky fenntartja mindazt, amit tegnap mondott, sőt újabban kijelentette még, hogy az osztrák-német Anschluss kérdésében Magyarországot Németországtól érdekelentétek választják el. Éppen ezért ebben a kérdésben Magyarországnak önálló politikát kell folytatni.

Elmondja még Zsilinszky, hogy ő maga részéről a német kultúrát nagyon tiszteli, hiszen maga is Németországban diákoskodott.

Szereti azt a kultúrát, amelyet Goethe és Schiller jelentenek, de nem szereti azt az új kultúrát, amelyet Hans Heins Ewers terjeszt.

A mai éra, helyesebben az irodalmi hitlerizmus élére Hans Heins Ewerst, a magyarfalót állították, aki a német irodalom legpocsekább alkotásait bocsátja sajtó alá. Ewers a regényeiben Magyarországot pellengérré állítja. Ezzel az irányzattal természetesen nem azonosítja magát.

Leszegzi Zsilinszky még, hogy Magyarország nem követhet németellenes politikát, nem hirdethet német gyűlöletet, mert tekintettel van a Magyarországon élő német kisebbségekre, akik a magyarság sorsát jóban-rosszban mindenkor be-

csülettel megosztották.

Megállapítja még Zsilinszky, hogy a menyiben az osztrák Anschluss megvalósul, Magyarország zárt kátlanba szorul. (Több oldalról helyeslés.)

Végül leszegi a szónok, hogy Bismarck Németországa sokkal inkább magyarábarát volt, mint a weimari alkotmány Németországa, amely Magyarországgal mellé sohasem állott.

A Hitler-féle Németországtól azonban még kevesebb segítséget és megértést lehet várni, mint amennyit a weimari alkotmány Németországtól az ország kapott.

Visszaemlékezett Zsilinszky arra is, hogy Loebé annakidején milyen kíméletlenül beleavatkozott Magyarország belügyeibe, aminek annakidején csak azért nem lettek súlyosabb következményei, mert Vandervele belga miniszterelnök az ügyekbe jóindulatúan beleavatkozott.

Még ebben az ülésesszakban a kamara elé kerül az új konverziós javaslat

Az új kartelltvörvény a kereskedelmi miniszter felügyelete alá helyezi a kartelleket

Bukarest, március 19.

Egy csoport erdélyi képviselő, közöttük Dobrescu Aurél, Birtolom, Nemes és mások tegnap kihallgatáson jelentek meg Popovici igazságügyminiszternél, akinek előadták, hogy az egymást követő moratóriumok az egész országban veszélyes hangulatot teremtettek a hitel szempontjából. A falusiak és a városiak egyaránt húzódoznak már a fizetéstől, mert már a kincstári tartozásokra is moratóriumot várnak.

Az erdélyi képviselők a helyzetre hivatkozva azt kérték az igazságügyminisztertől, hogy több moratóriumot ne engedélyezzen s hogy még a parlament folyó ülésesszakában terjessze a Ház elé a konverziós törvényt, hogy így megnyugtassa a kedélyeket és végleges szituációt teremtsen, hogy mindenki tudhassa, mi a kötelessége.

Popovici azt felelte, hogy most dolgozik a városi és falusi adósságokra egyaránt vonat-

kozó konverziós tervet. A javaslatot még a jelen ülésesszakban a parlament elé aerjeszti. E célból az ülésesszakot április 8-ig, vagy 10-ig feltétlenül meghosszabbítja. A javaslat feltétlenül tiszteletben fogja tartani a 10 hektáron alóli birtokosoknak az adósságok 50 százalékos elengedését illető szerzett jogait.

EGY JELLEMZŐ VALASZ

Landau zsidó képviselő február folyamán interpellációt intézett a belügyminiszterhez, van-e tudomása arról, hogy az Orhei-megyei Telenești községben a csendőrök zsarolják és kiozzák a lakósságot?

A csendőrfelügyelőség az interpelláció nyomán vizsgálatot indított s e vizsgálat eredményét most a kamara elé terjesztette. Ime, a jelentés néhány nagyon is jellemző mondata:

„A vizsgálatot Stătescu Sándor ezredes folytatta le, aki az altiszt elleni panaszc-

kat igaznak találva, az altisztet a kisineot kerületi csendőrfelügyelőség fegyelmi bizottsága elé utalta, amely, noha a vádlott nagyon bűnös volt, felmentő ítéletet hozott.

Az altiszt lemondott állásáról, mert erre köteleztük.

Mantu Joan hadnagy szintén blünsnek bizonyult, mert ámbár tisztában volt alantasa visszaéléseivel, nem tett megfelelő intézkedéseket. Ezért 30 napos szigorú áresztrel és áthelyezéssel büntettük. Miután Landau képviselő őt is kintással vádolja, a vizsgálatot ezzel kapcsolatban újból folyamatba tettük.

FORTU TANAR

már ismét szerepel. Illetve a kormány már ismét szerepel Fortuval kapcsolatban. A belügyminisztérium ugyanis ismét elkoboztatta Fortu lapját, a Drumul Nou-t. A professor az elkobzás miatt az uralkodóhoz tiltakozó táviratot küldött.

A GENFI EGYEZMÉNYT

kormánykörökből származó értesülések szerint a jövő héten fogják ratifikálni.

ÚJ HADIROKKANTORVÉNY

készült a csatolt területek rokkantjaival, özvegyeivel és árváival kapcsolatban. A javaslatot magánkezdeményezésből készítették el

MacDonald Genfből Rómába repült

Franciaország a teljes elszigetelődéstől fél

Ismét szó van Hitler római útjáról is

Róma, március 19.

MacDonald és kísérete szombaton éjszaka utaznak el Genfből és vasárnap hajnalban érkeznek meg Genovába. Az olasz kormány a magas vendégeket a legnagyobb ünnepélyes külsőségek között fogadja.

Genovában MacDonaldot és kíséretét egy hárommotoros hidroplán viszi és az angol miniszterelnök ezzel a repülőgéppel folytatja útját Róma felé.

A gépet — így szólnak az előzetes jelentések — maga Balbó, Olaszország légügyi minisztere vezeti.

A gép a kora délelőtti órákban érkezik meg Rómába, ahol is — így a program — Mussolini a repülőtéren fogadja MacDonaldot.

Az egész európai diplomácia nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy MacDonald és Mussolini találkoznak és a francia sajtó nem is titkolja aggodalmát. Franciaország attól fél, hogy

Anglia most szintén csatlakozni fog ahhoz a hatalmi csoporthoz, amely az utolsó hónapok során mindinkább Olaszország köré tömörült.

A Daily Telegraph jelentése szerint MacDonald a többek között abban az irányban is puhatolódzik Mussolininél, hogy mit tenne Olaszország abban az esetben, ha valamely állam előbb megsértené a békeszerződést, semhogy a békeszerződések revíziója megtörténne. Ugyanez a hírforrás arról is tud, hogy MacDonald Rómában Mussolininek Locarno megegyezését ajánlja fel, majd ezt hiszi az angol miniszterelnök, hogy ezzel Mussolinin rá tudja bírni arra, hogy az angol leszerelési javaslat fenntartás nélküli elfogadása mellett törjön lándzsát.

AMERIKA TÁMOGATJA A MACDONALD TERVET

A londoni Times washingtoni levelezője azt jelenti, hogy

Amerika MacDonald és Mussolini tanácskozását nagy megértéssel fogadja. Amerika egész rövid időn belül kijelenti, hogy Angliát ebben a kérdésben teljes mértékben támogatja.

Roosevelt — erről is a Times számol be — Norman Davist, aki Genfben utazott a genfi álláspontot illetően egészen különleges megbízásokkal ruházta fel, mert Amerikában az a felfogás, hogy

a leszerelési konferencia összehívása a világ gazdaságára és így elsősorban amerikai gazdasági helyzetére is súlyos kihatásokkal volna.

Amerikából ezenfelül még azt is jelentik, hogy a leszerelési kérdésben Roosevelt a közeli napokban nagy fontosságú kijelentéseket tesz.

MACDONALD UTÁN HITLER KÖVETKEZIK

A Popolo d'Italia mai száma részletesen foglalkozik a MacDonald tervezettel és az angol miniszterelnök londoni látogatásával és a sorok között arra céloz, hogy megbízható értesülései vannak arról, hogy MacDonald látogatása után Hitler Olaszországba jön, hogy Rómában

ugyanabban a kérdésben Mussolinivel tárgyalhasson.

KÁNYA KÁLMÁN RÓMAI LÁTOGATÁSA

Tegnap számunkban jelentettük már, hogy Kánya Kálmán, Magyarország külügyminisztere ugyancsak Romában van és tárgyalásokat folytatott Mussolinivel. Mussolini pénteken este Kánya külügyminiszter tiszteletére díszbédet adott. Az estbéd után Mussolini Kánya Kálmánnal visszavonult és több, mint két óra hosszat tanácskozott vele. A tanácskozásba belevonták később Aloisit is.

A Kánya Kálmán tiszteletre adott díszbédben ötven meghívott vendég vett részt.

Kánya Kálmán, ma, szombaton, fogadta az olasz sajtó képviselőit és azok

előtt hosszabb nyilatkozatot tett. Elmondta a magyar miniszterelnök, hogy az ő római látogatása — legalább is így remélik — csak mégjobban megerősítette azt a meleg viszonyt, amely Olaszország és Magyarország között van és amelynek alapjait 1927-ben rakták le. Gömbös Gyula miniszterelnök legutóbbi római látogatása is sokban hozzájárult ahhoz, hogy ez a barátság mindjobban kíméljüljön.

MacDonald Rómába érkezett

A B. L. fentebb, kora délutáni jelentése alapján úgy értesült, hogy MacDonald szombaton utazik Genfből Rómába. Ezzel szemben délután vett jelentéseink arról számolnak be, hogy az angol miniszterelnök már pénteken éjszaka elutazott Genuába és onnan

Van der Lühbe egy évvel ezelőtt Magyarországot is beutazta, ahonnan akkor kitoloncolták

Budapest, március 19.

A magyar rendőrség a német rendőrség felkeresésére napok óta nyomoz. A berlini rendőrség ugyanis megkereste Budapestet, hogy állapítsa meg, Van der Lühbe járt-e és mikor Magyarországon és ott kikkel érintkezett.

A magyarországi rendőrség napokon át tartó alapos kutatás után megállapította, hogy egy évvel ezelőtt Van der Lühbe a német Reichstag felgyújtásával gyanúsított hollandus tényleg járt Magyarországon, sőt járt Van der Lühbe a budapesti holland konzulátuson is, ahol uticélt is vett fel.

Budapesten kívül Szegeden, Debrecenben és Miskolcon is tartózkodott Van der Lühbe, akit is a végén Hódmezővásárhelyen elfogott a rendőrség és veszélyes csavargás címén Hódmezővásárhelyről kitűtött.

Hódmezővásárhelyről Van der Lühbét tolonc uton Budapestre, majd innen a határra szállították.

A rendőrség most olyan irányban nyomoz, hogy magyarországi tartózkodása alatt Van der Lühbe kikkel érintkezett, tényleg kommunista gyanús egyénnel tartózkodott-e fenn érintkezett.

Elvesztették perüket a leépített kolozsvári rendőrtisztek

Negyven keresetet utasított el a bíróság

Kolozsvár, március 19.

A kolozsvári tábla egyik tanácsa szombaton délelőtt érdekes közigazgatási pert tárgyalt, amely már csak azért is szélesebb érdeklődésre tarthat számot, mert próbaper jellege volt és az eredmény sok állami tisztviselőt érdekel.

A múlt év folyamán a rendőrségeken óriási izgalom keltett az a miniszteri rendelet, amely rendelkezési állományba helyezte mindazokat a rendőrségi tiszteket és alkalmazottakat, akik nem rendelkeztek azzal az előképzettséggel és ismeretekkel a feltételekkel, amiket a két évvel ezelőtt megszavazott rendőrségi szolgálati szabályrendelet felsorol. Kolozsváron negyven rendőrtiszt esett ebbe a kategóriába. A rendelet élénk nyugtalanságot váltott ki a másfajta állami tisztviselők között is, mert ezekre vonatkozólag is új szabályrendeletek készültek s néhol már alkalmazni is kezdték az új rendelkezéseket ugyanolyan formában, ahogyan ezt a rendőrségeken is tették.

A negyven kolozsvári rendőrtiszt elhatározta, hogy perelni fogja az államot. Ebben a kétségkívül érdekes perben hozott most döntést első fokozon a kolozsvári tábla. Sajnos, az ítélet nem tekinthet száz százalékosan elvi jelentőségűnek, mert az ítélet indoklása nem az elvi kérdés, hanem az adott esetben megállapított tényeken alapszik.

A bíróság visszautasította a rendőrtisztek keresetét. A felperesek ugyanis azon

az alapon kérték a miniszteri rendelet megsemmisítését, hogy ők nagyrésztben már 14 év óta vannak szolgálatban, sőt némelyikük már a magyar rezsim alatt is rendőrségi szolgálatot teljesített. A bíróság a kihallgatások során azt állapította meg, hogy a rendőrtisztek állításai „alaptalanok” s így, ezen az alapon, nem semmisíthető meg a miniszteri rendelet, amely viszont törvényen alapszik.

Az érdekelték természetesen felelősek.

Bonyoda'mak letartóztatással egy kolozsvári hagyaték körül

Kolozsvár, november 19

Néhány nappal ezelőtt meghalt Kolozsvárott Goldstein Mór dugdag és többszörös háztulajdonos magánzó. Az egész Kolozsvárott jólismert öregúr halála nyomán most furcsa bonyodalmak támadtak.

Az ügyészség ugyanis megjelentek Goldstein törvényes, jogszerinti örökösei és előadták, hogy a magánzó lakását bizonyos o'dalági rokonok közvetlenül a halálát követően kifosztották, nagyszámú készpénzt és sok értékétárgyat tulajdonítván el. Az ügyészség utasítására a kolozsvári rendőrség megindította a nyomozást, amelynek során ma letartóztatták Goldberger Fülöp kolozsvári kereskedőt és ennek feleségét, aki az elhunyt

BUDAPEST

Svábhegyi Szanatórium

Speciális kezelések, speciális berendezések

asthma, migrén, szénalázás
beteglek részére.

szombat délelőtt tovább repült Róma felé.

MacDonald szombat délelőtt egy óra 21 perckor landolt a római repülőtéren. A miniszterelnök gépét valóban Balbó légügyi miniszter vezette. Az angol miniszterelnök gépét közvetlenül egy hárommotoros óriási repülőgép követte, majd a tiszteletére felvonult olasz katonai repülőraj zárta be a sort.

A hat motoros hatalmas repülőgépen negyven külföldi újságíró érkezett Rómába, hogy jelen legyen az ünnepélyes fogadtatásoknál és azoknak a megbeszéléseknek külsőségeinél, amelyeket MacDonald és Mussolini folytatnak.

A repülőtéren Mussolini és kormánya fogadta MacDonaldot. Az olasz kormány valamennyi tagja megjelent ennél a fogadtatásnál. Jelen volt természetesen az olaszországi angol követ is és a követség teljes személyzete.

A szokásos üdvözlések után MacDonald és kísérete az angol követségre hajtatnak.

multimilliomos mostohaleánya volt, valamint Blum Farkas kereskedőt, aki egy másik mostohaleány férje.

A tényállás a következőkben alakult ki:

Goldstein Mór Rosenfeld Adolf dr. kolozsvári orvos rendelőjében halálozott el. A tragédia után az orvos a magánzó-nál levő kulcsokat Blumnak továbbította, aki a kassza és a szekrény kulcsait átadta Goldbergereknek. Goldbergernek haladéktalanul elment elhalálozott mostohaapja lakására, a honnan a vád szerint

mintegy 900 ezer lejnyi készpénzt, több 20 aranykoronás érmet, s egy 425 ezer lejről szóló adólevelet vitt magához.

Nemsokkal ezután megérkeztek a törvényes örökösök, akik rájöttek a detszmára és megítélték a feljelentést.

A letartóztatottak hangoztatják, hogy ők semmit sem vittek el s a hiányzó értékek csak az örökösök képzeletében voltak és vannak meg.

A biharmegyei költségvetés:

**Megszüntetjük,...
megszüntetjük...
e.bocsátjuk...**

Nagypárad, március 19

Popovici megyei prefektus Bukarestben volt. Hazaérkezése után fogadta az újságírókat és az alábbi nyilatkozatot adta:

— Az elkészült költségvetési tervezet vittem fel Bukarestbe. Bizony a költségvetés végösszegét a végletekig csökkenteni kellett, mert a megye talán soha nem volt ilyen nyomasztó gazdasági helyzetben. Péntekre összehívtam az állandó választmányt, hogy a szükséges csökkentéseket keresztül vigyük. Mindezekelőtt megszüntetjük a bábaképzőt, illetve beleolvasztjuk a közoktatásba. — Megszüntetjük a megye egyik járását és kénytelenek leszünk elbocsátani a megyei tisztviselők egy részét is.

Kijelentette még a prefektus, hogy reménye szerint a megye pénzügyi helyzete rövidesen javulni fog, mert a községi pótdadók visszatérítését ezután nem a pénzügyminisztérium fogja kiutalni, hanem a belügyminisztérium a Nemzeti Bank után. A városi és megyei tanácsok feloszlásáról elterjedt híreket kereken megcáfolta, kijelentve, hogy bármennyire is vizsgálunk, feloszlásról szó sem lehet.

**Ideális, birtos, olcsó
Kellemei hashajtó az
Artin - dragée.**

Végsőkig élesedett az osztrák helyzet

Az osztrák szövetségi tanács is bizalmatlanságot szavazott a Dollfuss-kormánynak

Miklas elnök hat korosztályt mozgósított

Bécs, március 19.

Most már egészen komoly és kiélezett az osztrák helyzet. Néhány nappal ezelőtt csak a nemzetiszocialisták szavaztak bizalmatlanságot a kormányra, de ma már az osztrák szövetségi tanács is azon az állásponton áll, hogy a kormánynak bukni kell, ami más szavakkal azt jelenti, hogy Ausztriának is át kell térni a fasiszta kormányzási rendszerre.

Az osztrák szövetségi tanács mai ülésén zajos és izgalmas vita után elfogadta azt a nemzetiszocialista indítványt, amely kimondja, hogy a kormánnyal szemben a legnagyobb bizalmatlansággal van.

A szövetségi tanács azt követeli, hogy azonnal írják ki az új választásokat és ilymódon biztosítsák a Nemzeti Tanács akcióképességét.

Nagyon érdekes, hogy ugyanez a szövetségi tanács elfogadta a szociáldemokraták indítványát is, amely azt kívánja megállapítani, hogy a jelenlegi kormány alkotmánytörést követett el. Ilyen körülmények között — mondja ez az indítvány — a kormány nem bírja többé a szövetségi tanács, továbbá a bécsi, az alsóausztriai, a salzburgi és a stájerországi kormányok bizalmát.

Az indítvány végül azt követeli, hogy a jelenlegi kormányt azonnal váltsák fel egy olyan kormánnyal, amely az alkotmányhoz hű.

STÁJERORSZÁG IPARI VIDÉKEIN KOMOLY ÜTKÖZETEK FOLYNAK

Stájerország ipari vidékein egyre sürűbben megismétlődik, hogy az ipari üzemek munkásai összeütköznek a csendőrséggel vagy a rendőrséggel. Pénteken este súlyos összeütközés történt Kappenbergben, ahol a szociáldemokrata Schutzbund tagjai megtámadták két heimwehr-istát. A Heimwehr két tagját a támadó szociáldemokraták súlyosan megsebesítették, mire a csendőrség közbelépett és a verekedők közül hét szociáldemokratát letartóztatott és bezáratott őket a csendőrségi laktanyába.

A szociáldemokrata Schutzbund erre egyesült a kommunisták rohamcsapatával és most már egyesült erővel megtámadták a kappenbergi csendőrségi laktanyát.

A kaszárnyát körülzárták és formális várostrom következett.

A kappenbergi laktanyába bezárt csendőrség erre telefonon segítséget kért. A segítség Loeben városából meg is érkezett, ahonnan három teherautón rendőrség roborgott a helyszínre és kiszabadította a körülzárt csendőrséget.

A kappenbergi események hírére Bruckban is összeütközésekre került a sor. Itt a munkásoktól csak úgy lehetett

megtisztítani az utcát, hogy a csendőrség szuronyrohamot intézett a tömeg ellen.

MIKLAS KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK HAT ÉVFOLYAMOT MOZGÓSÍTOTT

Egyrészt az osztrák szövetségi tanács határozatára, másrészt a stájerországi események kapcsán Miklas, Ausztria köztársasági elnöke a kormány kérésére behívta a szövetségi hadsereg összes szabadságolt korosztályait. A szabadságolt katonák hat évfolyamot ölelnek fel.

A mozgósítás azt bizonyítja, hogy az ausztriai állapotok most már teljesen megérették ahhoz, hogy kiborbanjanak.

A Heimwehr lapja, a Freiheit cikke szerint Miklas azért rendelte el hat korosztály mozgósítását, mert a német nem-

zeti szociálisták Ausztria területére be akartak törni. Ma már nyílt titok, — írja a Freiheit, — hogy

Németország 150 ügynököt akar Ausztria területére küldeni azzal a megbízatással, hogy azok az Anschlusst és a hitlerizmust propagálják.

A 150 ügynök azonban nem tudott Ausztria területére bejutni, mert közben az osztrák kormány gyűléstől rendelt ki, amely ezeknek az ügynököknek a működését lehetetlenné tette volna. Ekkor határozta el a német nemzeti szocialista párt, hogy megrohanja valamelyik határátlépési pontot és betör Ausztria területére.

Egy kissé fantasztikusnak látszik ez a mozgósítási indoklás, de nem szabad elfelejteni, hogy a Heimwehr lapja, tehát az osztrák nemzeti szociálisták lapja írja.

A Kolozsváron elfogott banktolvajok egy veszedelmes nemzetközi befűrő társaság tagjai,

akiket több világváros rendőrsége köröz

Elfogták a banda harmadik tagját is

Kolozsvár, március 19

Legutóbbi számunkban részletesen beszámoltunk annak az izgalmas negyedórának a történetéről, amely a Nemzeti Bank kolozsvári fiókjánál zajlott le. A mint jelentettük az egyik kolozsvári bankszolgáltól a Nemzeti Bank várótermében elloptak 50 ezer lejt. A lopási nyomban felfedezték, a bank ajtajait lezárták, a detektívek elárastották az épületet s rövid kutatás után sikerült is letartóztatniuk két embert: Gavrilescu Alexandrut és Marian Miticát. Az elfogott bankcsomagot a váróterem lábtörölőszőnyege alatt hiánytalanul megtalálták.

A letartóztatott fiatalemberek konokul tagadtak, sőt azt állították mindkető, hogy nem is ismeri a másikat. A motozás során azonban két vasuti bérletjegy került elő. Az egyiknek a száma 21, a másiké 23 volt. A rendőrségnek az volt a gyanúja, hogy ezt a két vasuti bérletet egyszerűen váltották, a két szám közül hiányzó harmadik bérletjegy tulajdonosa pedig a banda harmadik tagjának a birtokában van. Két hónappal ezelőtt a Nemzeti Bank nagyszobai fiókjánál hasonló körülmények között emeltek el 90 ezer lejt, néhány héttel ezelőtt pedig az egyik kolozsvári bankban váltottak be egy nagyobb összegre szóló hamis csekket. A rendőrségnek már akkor az volt a gyanúja, hogy egy olyan ravasz bandával áll szemben, amely főképpen a „bank-szakmában dolgozik”. Hátha most a véletlen ennek a bandának a nyomára vezet az igazságszolgáltatást?

Rövidesen beigazolódtott, hogy a gyanú helyes következtetéseken alapult, sőt a rendőrség nagyobb fogást csinált, mint amilyent remélt.

Egy olyan nemzetközi bandát sikerült lelepleznie, amelyet Páris, Marseille és Berlin rendőrsége is köröz, s amely az utóbbi évek alatt szinte egész Európában megfordult már, sok gondot és dolgot adva a különböző országok rendő-

ségeinek.

A kolozsvári központi rendőrség még pénteken délelőtt intézkedett, hogy az állomási rendőrség a szokottnál is nagyobb figyelmet szenteljen az utasoknak és igyekezzék megtalálni a 22. számú másodosztályú bérletjegy tulajdonosát. Egyidejűleg telefonon érintkezést keresett a bukaresti rendőrséggel, ahová leadta az adatokat, közölte az ottani nyomozó osztállyal a személyleírásokat, valamint azt, hogy a két lecsipett fiatalemberről egész halom hamis okmányt találtak. Az okmányok több névre szóltak. Jellemző, hogy még adónyugták is voltak náluk, ugyancsak hamis névre kiállítva.

Azian utlevelek is, ugyancsak többféle névre. Az okmányok összehasonlítása során kétségtelenül bebizonyosodott, hogy a két fiatalembert között szoros kapcsolat van, bár váltig hangoztatták, hogy nem is ismerik egymást. Egyformán voltak „felszerelve” mindketten s az is látszott, hogy a hamis okmányok is ugyanabból a „gyárból” kerültek ki. A kolozsvári rendőrség természetesen közölte a bukarestivel a hamis neveket is, hátha ezeken a neveken, vagy ezek valamelyikén szerepelnek a lefogottak a bukaresti nyilvántartásokban.

Estére már tisztázódott az egész dolog. A bukaresti rendőrség rövidesen megállapította, hogy a kolozsvári detektíveknek olyan jómadarakat sikerült letartóztatniuk, akikre a romániai rendőrség már régóta vadászott.

Bukarestben előkerültek a párisi, berlini és marseillesi rendőrség körözöttei is, valamint a banda harmadik tagjának a neve, aki nyilvánvalóan a hiányzó 22. számú bérletjegy tulajdonosa.

Ez az ur Gavrilescu Alexandru, aki a romániai rendőrségnek már régi ismerőse, s aki már Berlinben is ült. A lefogott két ember neve megközelítőleg helyes, csupán Marian Mitica szerepel a rend-

őrségi nyilvántartásban Marian Dumitru néven. Egyébként pedig a személyleírások teljesen egyeznek s így nem lehet kétség afelől, hogy valóban a keresett embereket sikerült lefogni.

Az éjszakai órákban aztán még nagyobb öröm érte a rendőrséget. Az állomási rendőrség teljes sikerrel tett eleget megbízásának. Lefogta és bekísérte a 22. számú bérletjegy tulajdonosát. Valóban Gavrilescu Alexandru volt, nem is tagadta, miután nem tudhatta, hogy Bukarestből már pontos felvilágosítás érkezett róla és társairól. A letartóztatottakat azonban ő sem „ismerte” fel, amint azok is megmaradtak továbbra is eredeti állításuk mellett, hogy nem ismerik egymást.

A tagadás azonban most már nem használt semmit. A bukaresti rendőrségről jelezték, hogy az ugynevezett „repülő garda” egyik kiküldöttje már vasárnap Kolozsvárra érkezik s maga kezdi meg a letartóztatottak romániai bűnlístájának összeállítását.

— Meghülésnél, náthalásznál, mandulalobnál, torokgyulladásnál, valamint idegfájdalmaknál és szagátatlanságnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz rendes gyomor- és bélműködést biztosít. Egyetemi orvostanárak véleménye szerint a Ferenc József víz hatása gyors, kellemes és megbízható. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A volt jegyző utolsó álláskereső utja

Marosvásárhely, március 19

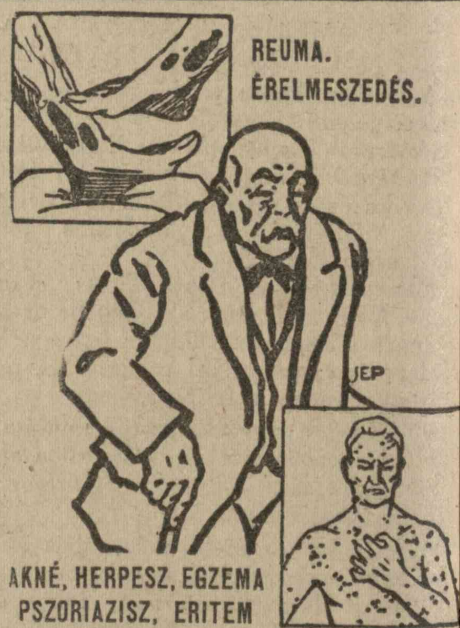
Megrázó öngyilkosság történt pénteken a marosmegyei Gödömesterháza község községében. Duca Simion volt jegyző.

a községi bíró irodájában és a bíró szemeláltára revolvért rántott és két lövéssel végzett magával.

A második lövés volt halálos: az öngyilkos halántékán ment be a golyó és a fejtulso oldalán távozott.

Duca Simion régebben a falu jegyzője volt, de aztán elvesztette állását. Azóta minden foglalkozás nélkül ténfergett, bár akart dolgozni s állandóan alkalmazás után kilincsel. Most is ilyen ügyben kereste fel a bírót, aki azonban nem adhatott neki semmi biztatót.

Az öngyilkos volt jegyző előre készült az öngyilkosságra, mintha tudta volna, hogy ez az utolsó álláskereső utja is reménytelen. Zsebében bucsulevet találtak, amelyben azt írja, hogy dolgozni akart, de nem jutott neki munka s ezért dobja el magától az életet.

Az artritikus sorsa

Köszvény, reuma, borbajok, görcsér, flébita, gennyes tályog, ime néhány baj, amely a húgyzavval megmérgezett vérű artritikus életét veszélyeztetik. Az artritikus nő még többet szenved méhgyulladásától; alsótesti zavaroktól, melyek fájdalmasabbak.

De ma ismerjük az érlelmeszesedés specifikus gyógyszerét.

Hosszu éveken át folytatott kísérletezés eredménye a RICHELET VERFELFRISSTO (DEPURATIF RICHELET), amely elpárologtatja, felszítja; megvékonyítja a vért, megerősíti a szövetet és új egészséget ad a sokat szenvedett betegnek, aki már feladta a gyógyulás reményét.

A RICHELET VERFELFRISSTO (DEPURATIF RICHELET) ma a meggyógyult betegek ezrei által ajánlatik, akik nem felejtik el hálakifejezésüket.

Ez a szer gyökeresen gyógyítja az artritizmust minden megnyilvánulását, tekintet nélkül annak régi voltára.

Minden üveghez ismerető könyvecskét mellékelünk. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Laboratóris L. RICHELET din Sedan, 6. Rue Belfort, Bayona (Franciaország). Romániai vezérképvisele: Jules DILLON, Bukarest, 4. Sîrada Pitar Moş.

BUTORAINK MINŐSÉGÉBEN NEM FOG CSALATKOZNI!

SZÉKELY & RÉTI

BUTORGYAR R. T.

TÂRGU-MUREŞ BUKAREST BRASSO

VICHY-ETAT TERMÉKEI

VICHY-ETAT SÓ Az ásványvízből kivont természetes só alkalikus víz készítésére.

VICHY-ETAT PASZTILLÁK 2—3 pasztilla étkezés után megkönnyíti az emésztést.

VICHY-ETAT TABLETTÁK Az emésztési elősegítésére szolgáló szikviz otthoni elkészítésére.

Óvakodjunk az utánzatoktól és hamisítványoktól!

Vezérképvisele: PHILIPPE FINKELSTEIN, Bucureşti, Sîrada Câmpineanu 20.

Japán étvágya egyre nagyobb arányokat ölt

A Csendes-óceáni szigetekre is igényt jelentett be

Tókió, március 19

Japán percről-percről újabb és újabb programot ad. Mandzsúria megszállása után a jehoi előretörés programját adta. Jéhol meghódítása után szinte nyilvánosan is bejelentette, hogy Észak-Kína meghódítása a célja és most a külügyminiszter hivatalosan azt közli, hogy a Japán felügyelet alatt álló Csendes-óceáni szigetekre is igényt tart a sziget-ország.

A japán mikádó szentesítette a japán alkotmányos tényezők azon határozatát, amely szerint Japán kilép a Népszövetségből. Ezzel a nagyjelentőségű eseménnyel kapcsolatban most Uhsida, Japán külügyminisztere sajtó-nyilatkozatot adott. Ebben a nyilatkozatában elmondja a külügyminiszter, hogy a japán korona mellett működő titkos tanács megállapította, hogy

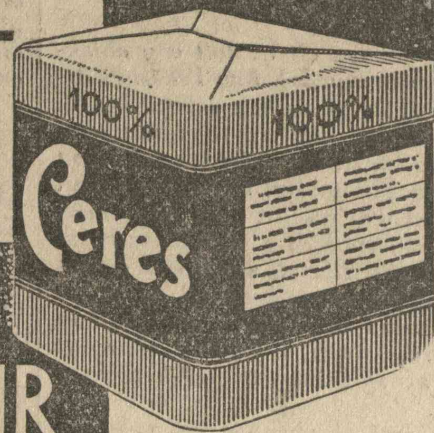
Japánnak a Népszövetségből való kilépése után is joga van azokra a Csendes-óceáni szigetekre, amelyeket a percben a Népszövetség megbízásából tart birtokában.

Két oka van Japánnak arra, hogy ezeket a szigeteket továbbra is birtokában tartsa. Az egyik oka, hogy ezekre a szigetekre anyaországának védelme szempontjából szüksége van, a másik ok pedig az, hogy Japánnak e szigetekre való igénye sokkal előbbre kelt, sem mint hogy ezeknek a szigeteknek felügyeletével az országot a Népszövetség megbízta.

A külügyminiszter nyilatkozatából világosan kiderül tehát, hogy Japán semmi körülmények között sem akarja a Csendes-óceáni szigeteket kiüríteni és kilépése esetén azokat a Népszövetség rendelkezése alá bocsátani.

SÜTÉSHEZ és FŐZÉSHEZ

100%-os
tisztá
KOKUSZ ZSIR

A csehek és németek között kiélesedett a gazdasági konfliktus

Az alkalmatlan elemeket internálni, vagy száműzni akarja Göring

Berlin, március 19

A Németország és Csehország között felmerült gazdasági konfliktus kiéleződött. Jelentette a B. L., hogy Csehország zárta az összes németországi követeléseket.

Erre a zárolásra válaszul most Németország, amikor azonnali hatállyal elrendelte, hogy a csehországi áruszállításokért a német kereskedelemnek fizetni nem szabad.

A német pénzügyi kormány egyidejűleg a cseh exportöröknek a német bankoknál lévő számláit zárta, egyben leszegelte, hogy minden fizetés, amelyet cseh exportőr részére külföldön teljesítenek, tilos.

Tilos ezenfelül cseh személyek javára csekkeket, vagy váltókat kibocsátani.

Egyidejűleg intézkedett a kormány, hogy zentul cseh állampolgároknak csak 50 márkát utaljanak ki, ha az országból távoznak, míg más idegeneknek utlepeleikre 200 márka volt kiutalható. A rendelet egyébként Csehországgal szemben felfüggeszti a levéltitok megsértésének szentségét, ami azt jelenti, hogy zentul a postának jogában áll majd Csehországba szülő leveleket felbontani, hogy megállapítsák, vajon azokban nem küldenek-e palutát.

A TÖZSDÉT IS MEGRENDSZABALYOZZA HUGENBERG

Ezzel a gazdasági rendelettel egyidőben jelent meg Hugenberg rendelete is, amely vizont a német tőzsdék működését szabályozza, illetve azokat teljesen a kormány hatalma alá rendeli. A rendelet szerint a kormány eltétlen befolyást akar gyakorolni a tőzsdé vezetőségére, olyképpen, hogy a jövőben csak olyan előjárású lehet a tőzsdének, amelynek megválasztását a kereskedelmi és iparminisra is jóváhagyta. A kormánytól függő amara jóváhagyása törvényesítheti tehát sakis a tőzsdé vezetőségének választását.

A Hugenberg rendelete kimondja még, hogy mindazok a tőzsdéi tagok, akik bünygyi be-

sülettgyi eljárás alatt állanak, vagy akik megszegik a devizarendeletet, automatic el-vesztik tőzsdéi tagsági jogukat is.

Hugenberg rendelete azonnal életbelépett.

AZ EGYESÜLETEK ÉS VALLALATOK LEÉPITIK A ZSIDÓKAT

Az antiszemita nyomás olyan nagy, hogy nemcsak az állami és közintézményekből bocsátják el a zsidókat, hanem

az egyesületek, a magánintézmények, sőt a vállalatok is felmondanak minden zsidó tisztviselőiknek és munkásaiknak.

Neunkölnben a kórházra is áterjedt ez az antiszemita mozgalom. A kórház vezetősége felmondott az összes zsidó orvosainak.

A tisztogatási eljárás azonban a nemzsidók ellen is folyik. A legsajnálatosabb elbocsátás-ma történt. A kormány állásától felmentette

a híres Wagemann professzort, a világ leg-tökéletesebb konjunktúra kutató állomásá-nak, a berlini Institut für Konjunkturforschungnak igazgatóját Wagemann professzor-nak az a büne, hogy az intézetben kommu-nisták és szociáldemokraták szabadon műkö-dhettek. Wagemann ugyanis arra az álláspont-ra helyezkedett, hogy a tudomány nem ismer-het politikai meggyőződést és így egyrészt alkalmazott is szociáldemokratákat és kom-munistákat, másrészt engedelmet adott a tu-dományos kutatásra olyanoknak is, akik szél-sőséges politikai hitet vallottak.

A német zsidóüldözésekhez most Varsó is csatlakozik. A lengyel fővárosban a nemzeti demokraták törvényjavaslatot terjesztettek be a parlamentben, amellyel védekezni akarnak a Németországból most menekülő német-zsi-dók beszívargása és letelepülése ellen.

GÖRING BEJELENTI, HOGY BEVEZETIK A SZÁMÜZETÉST ÉS INTERNÁLÁS RENDSZERÉT

Göring a rendőrtisztek egyesületének pén-tek esti ülésén nagy feltűnést keltett beszédet mondott. A beszéd nem világos és nem tiszta, de mégis félreérthetetlen: Göring rámutatott arra, hogy a német kormány a száműzetés és internálás bevezetésének gondolatával fog-lalkozik.

Göring beszédében elmondotta, hogy a rendőri hatóságok nem arra valóak, hogy ellenőrzés alatt tartsanak 80-100.000 „csirke-fogót”. A börtönök tele vannak megbízhatatlan és gyanús elemekkel, akikkel szemben egyáltalában nem igazságos a hamisan értel-mezett humanizmus. Nincs értelme annak, hogy ezeket az embereket őrizzük és appará-tusokat tartsunk fenn értük és éppen ezért be kell kötetkezni annak, ami elengedhetel-len. A nemzeti egységért folytatott harcban — mondotta Göring — minden eszközt fel szabad használni.

Ez a félreérthetetlen, de misztikus beszéd nem jelenthet egyebet, minthogy a Hitler-kormány most már áttér az inter-nálás rendszerére és mindazokat, akik kel-lemetlenek, vagy gyanúsak, nagy koncent-rációs táborba tereli össze és közmunkákra fogja be őket.

Természetesen: bűncselekmény hiányában és ítélet nélkül egyedül azon a jogcimen, hogy „minden eszköz” megengedhető.

Más példányok kellenének ebből a fajtából

Az első „vagyonellenőrzési” pör

Boila Romulus védekezése a rágalmak ellen

Kolozsvár, március 19.

A kolozsvári tábla előtt rendkívül ér-dekes per szerepelt napirenden szombaton délelőtt. A bíróság ezuttal először tárgyalta ugynevezett vagyonellenőrző pört, amit a múlt évben megszavazott híres vagyonellenőrzési törvény alapján indítottak. Igaz, csak amolyan „tisztáz-kodási” ügy volt ez, amennyiben a vizsgálat nem feljelentésre, nem is az állam-ügyész kezdeményezésére indult meg. Boila Romulus maga kérte maga ellen a vizsgálatot, hogy ezzel adja meg a vá-laszt azokra a kíméletlen támadásokra, a melyek az utóbbi évek folyamán az el-lenvéki pártok részéről ugy a parlament-ben, mint a közélet minden fóruma előtt érték.

Kétségtől nagyon érdekes lehetett ez a tárgyalás, hiszen tudomásunk szerint ez az első per, amit a híres törvény alap-ján lefolytattak Romániában. Sajnos azonban, a tárgyalásról nem közölhetünk helyszíni riportot, amint azt maga az ügy megérdemelné. A bíróság ugyanis zárt tárgyalást tartott, amelyről nem szivár-gott ki semmi, miután Boila Romulus maga képviselte önmagát, szóval még ügyvédje sem volt, akit az üggyel kap-csolatban ki lehetett volna „vallatni”.

Ebben a pillanatban még nem ismer-tes a bíróság döntése sem, bár kétség-telen, hogy Boila Romulus a tárgyalás

során erőiesen verte vissza azokat a nemtelen vádakokat, amiket politikai cél-zatu hajszából hangoztattak ellene ellen-ségei. Az üggyel foglalkozó bírósági té-nyezők nem adtak felvilágosítást a ki-váncsi sajtónak s így magát Boilat kell majd megkérdeznünk, mihelyt erre al-kalom kínálkozik. Ő nyilván nyilatkozni fog, mert neki szabad és neki nincs is titkolni valója.

Az általános politikai helyzetről volt szó a magyar kormányzó-tanácsban

Budapest, március 19

Ma délelőtt Budapesten a királyi vár-ban kormányzótanács volt a kormányzó elnökelete alatt. A kormányzótanácsban a kormány valamennyi tagja résztvevett.

Ennek a kormányzótanácsnak összehi-vása különböző kommentárookra adott al-kalmat, mert eddig csak egyszer fordult elő — és pedig Bethlen István miniszter-elnöksége idején — hogy Magyarország kormányzótanácsot tartott.

Hir szerint a kormányzótanácsban Im-rédy pénzügyminiszter ismertette a költ-ségetvést és annak várható bevételeit, majd a kormány valamennyi tagja refe-rált a kormányzónak az ország általános politikai helyzetéről.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a mindnyáruk által nagyon szeretett jó feleség, édesanya, anyós, nagyanya testvér, sógornó és rokon

Molnár Mihályné
szül. Fleischer Matild

életének 70-ik, boldog házasságának 48-ik évében f. hó 18-án hosszas szenvedés után jobblétre szenderült.

Szeretett halottunk földi maradványait f. hó 20-án d. u. 4 órakor fogjuk a bolongai rom kath. kápolná-ból az ott levő családi sírba örök nyugalomra helyezni.

Lelelküdvéért az engesztelő szent mise áldozat f. hó 21-én reggel 1/28 órakor lesz az egek Urának be-mutatva

Adj Uram örök nyugalmat neki!

Brassó, 1933. március 18

A gyászoló család.

Mielőtt gyermeke iskolába megy

mégegyszer alaposan öblögesse száját és fogait ODOL-szájvízzel. Az ODOL igazán tartós hatáshoz fertőtlenítő és megóvjá gyermekét a fertőzéstől.

Iskolaköteles korban különösen fontos a száj és a fogak ápolása. A felnövekedő ifjúság ápolja tehát fogait állandóan ODOL-szájfertőtlenítővel.

